

Orofarynxkanker veroorzaakt door het humaan papillomavirus

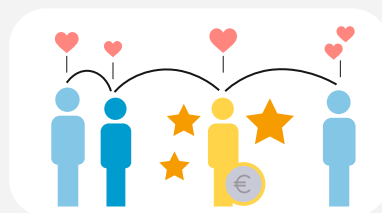
ALGEMEEN

Auteurs: Imke Demers, Femke Verhees, Leo Schouten, Jean Muris, Bernd Kremer, Ernst-Jan Speel

Wereldwijd is er een toename van HPV-geassocieerde orofarynx kankergevallen. Er is sprake van een stijging van grofweg 5 naar 50% in de afgelopen 30 jaar. In Europa is gemiddeld 40-50% van alle orofarynx carcinomen geassocieerd met een HPV-infectie. De incidentie van HPV-negatieve hoofd-halstumoren neemt juist af.

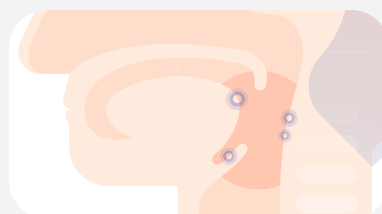
Hoofd-halskanker wordt meestal in verband gebracht met de traditionele risicofactoren roken en overmatige alcoholconsumptie. Bij 50% van de orofarynx carcinomen zijn deze factoren de oorzaak.

HPV-positieve tumoren daarentegen komen vaker voor bij [jongere] patiënten zonder deze traditionele risicofactoren, maar met wisselende seksuele contacten en een hogere sociaaleconomische status.

HPV-positieve orofarynxtumoren presenteren zich, vaker dan HPV-negatieve tumoren, als kleine [asymptomatische] tumoren die vaak al gemetastaseerd zijn naar de cervicale lymfeklieren.

Desondanks is de prognose voor HPV-positieve tumoren in het algemeen beter, ongeacht de toegepaste therapie [chirurgie, chemo- en/of radiotherapie].

Hoe eerder de diagnose en start van de behandeling, hoe beter de prognose voor de patiënt.

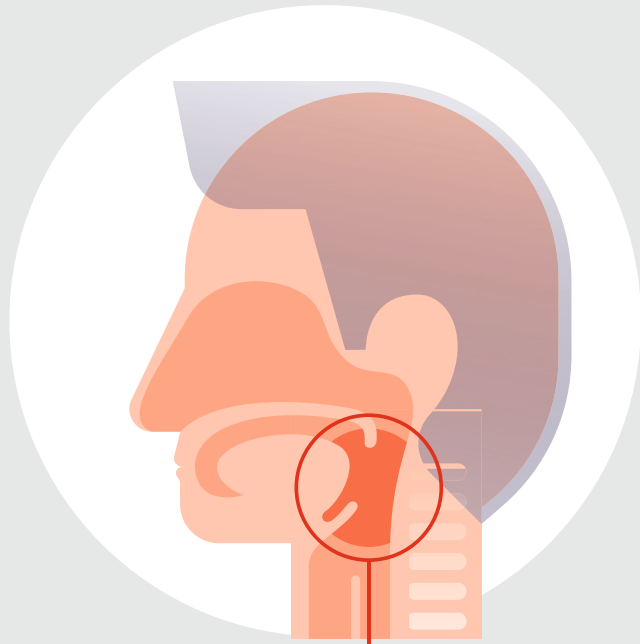

Voldoende kennis over HPV-positieve orofarynxkanker en bijbehorende patiëntkarakteristieken draagt bij aan een vroege herkenning van de ziekte.

Vanwege de toenemende incidentie van HPV-positieve orofarynxkanker en de biologische en klinische verschillen met HPV-negatieve tumoren, is het belangrijk dat huisartsen hiervan op de hoogte zijn.

ONDERZOEK

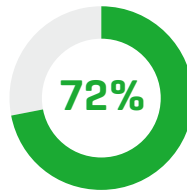
Jaarlijks worden ongeveer 3000 nieuwe hoofd-halskankerpatienten gediagnosticeerd, waardoor een huisarts gemiddeld maar 1 keer in de 4 jaar een hoofd-halskankerpatiënt ziet. De groep met HPV-gerelateerde orofarynxkanker is nog kleiner. Het is daarom belangrijk dat medisch specialisten hun kennis actief met huisartsen delen. Door het publiceren van dit onderzoek hopen we dat de kennis over HPV-positieve orofarynxkanker bij huisartsen zal toenemen.

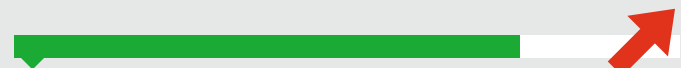
Vragenlijstenonderzoek onder 900 huisartsenpraktijken in Nederland.

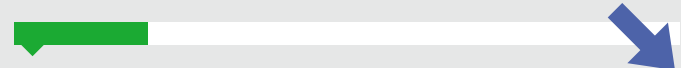
Van alle 207 deelnemende huisartsen was

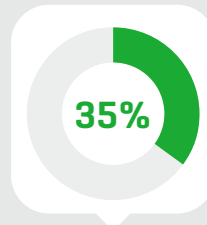
op de hoogte van het verband tussen HPV-infectie en het ontstaan van orofarynxtumoren.

76% wist van de toenemende incidentie van deze ziekte in de afgelopen 2 decennia.

Slechts 20% was op de hoogte van de daling in het aantal HPV-negatieve orofarynxkankergevallen in dezelfde periode.

35% wist dat de HPV-geassocieerde orofarynxkankerpatiënten vaker [75-80%] mannelijk zijn.

54% was op de hoogte dat deze patiënten vaak [58%] < 60 jaar zijn bij het krijgen van de diagnose.

Opvallend was dat slechts 17% van de huisartsen op de hoogte was van de betere prognose van HPV-positieve tumoren, in vergelijking met HPV-negatieve tumoren. De geschatte 5-jaarsoverleving is 80-90% bij HPV-positieve tumoren en 50% bij HPV-negatieve tumoren.

Huisartsen in opleiding of pas afgestudeerde huisartsen waren beter op de hoogte van de gunstige prognose dan meer ervaren huisartsen [33% versus 43%]

ervaren huisartsen

huisartsen in opleiding

net afgestudeerde huisartsen

Concluderend blijkt dat een kwart van de Nederlandse huisartsen niet op de hoogte is van HPV als risicofactor voor orofarynxkanker. Daarnaast kan de kennis over patiëntkarakteristieken nog verbeterd worden. Nascholing van huisartsen zal bijdragen aan een verhoogd kennisniveau en betere herkenning van HPV-positieve orofarynxtumoren.

Demers I, Verhees F, Schouten LJ, Muris JWM, Kremer B, Speel E-J. Orofarynxkanker veroorzaakt door het humaan papillomavirus. Huisarts Wet 2022;65:DOI:10.1007/s12445-022-1535-6. Dit is een bewerkte vertaling van: Demers I, Verhees F, Schouten LJ, Muris JWM, Kremer B, Speel EJM. Awareness of HPV-associated oropharyngeal cancers among GPs in The Netherlands: a cross-sectional study. BJGP Open 2022;6[1]:BJGPO.2021.0080. Publicatie gebeurt met toestemming.